

Cronici Bucureștene

Iunie

Nu vă 'nchipuiți ce greu e să scrii cronici „ușurele!”
Greu, în două trei cuvinte, să vorbești de toate cele;
Și în stil de telegramă, ia trudește-te, de poți,
Judecînd oameni și lucruri, să le fii pe plac la toți!
Gusturile sînt diverse la noi, ca 'n toată Europa:
Unor preuteasa place, altor fata ei, doar popa
Nu prea place nimănuia!... Hei, cum vrei să-i mulțumești?
Cum pictezi pe-un bob de linte haosul din București?
Cum să fii fidel istoric al vre-o opt sute de ore? *)
Căci și eu 's un fel de Momsen... *Anch'io sono pittore!*...
Bunăoară, vara 'ncepe. Dă-o 'n cinematograful
Cum să 'mpaci pe toți, cînd unii văd în vară numai praf,
Insolații, pureci, muște...; alții, vilegiatură,
Aer, raze, flori, odihnă... Ah! în sînul tău, Natură,
(Mamă bună pentru unii, pentru alții ciumă, foc!)
Cum aș vrea să-mi mut biroul, călimara ș'al meu toc,
Singura mea avuție! Cum aș vrea, pe la Sinaia,
S'ascult Peleşul cum cîntă, sau cum urlă la Mamaia
Marea Neagră!... Însă, barde, pune-ți grabnic pofta 'n-cui,
Caraimanu 'n vara asta nu îți-e ursit să-l sui,
Nici să te cufunzi în valul mării vecinic chinuite;
Ești un biet calic. Ți-e foame? Deocamdată, taci și 'nghite!
Astăzi, vai, plătești cu aur aerul care-l respiri!...
Deci, în București, te coace,—ș'ordin ai să te inspire,
Să spui glume, să cînți luna, pe scurt să faci pe nebu nu
Cînd stomacu-ți cere apa din Slănic numărul unu!...
Haide, biet ocnaș al Presei, fără vină osîndit,

*) Exact matematic, o lună de 31 de zile are 744 ore, dar cred că poetului îi e permis să o sporească cu 56 de ceasuri, pentru că altminteri ritmul ar fi schiopătat, și S. P. V. (societatea pentru protecția versului) ar taxa de barbar pe acela care ar face să schiopăteze picioarele unui vers.

Reia-ți lanțul! Scrie 'ntr'una ce-ai văzut ș' ai auzit!
 Cititorii vor distracții! Du-te, hai, nu scăpa pleșca,
 La trupa liliputană care a jucat la Rașca;
 Vezi „Ambasadorii“, „Parcul“, vezi gălăgioșii „Moși“,
 Parlamentul și șoseaua cu „muscalii-i cu galoși...“
 Vezi ș'ascultă tot, și'n urmă mișgălește o coloană
 Ce egal să desfăteze pe boer și pe cucoană!
 Descriindu-le pe toate, nu cumva să le confunzi,
 Și să bagi în Moși de pildă oamenii de stat profunzi,
 Iar în Cameră puațe care scot panglici pe gură;
 Ori cu gândul pe la Braun și menajeria lui,
 Pești și alte lighioane nu te apuca să spui
 C'ai văzut în droști luxoase la șosea făcînd plimbare...
 Pentru-asemenea greșală publicul n'are 'ndurare!
 Dram cu dram, tot ce vei spune ne 'ncetat să cîntărești,
 Să nu uși că rolul vorbei e s'ascunză ce gîndești!
 Nu fi dintr'acei ce 'n negru privesc tot în aslă țară;
 Tăinuește 'n fundul minței orice cugetare-amară
 Despre cele uricioase ce în juru-ți se petrec,
 Și pungașilor amabili fă-le un selamalek!
 Cu un zimbet de comandă, să proclami că totu-i bine,
 C'arendașul, bunăoară, pe plugar în puf îl ține,
 Că în dulcea Romînie, pentru ra să fiu mai scurt,
 Curge-o gîrlă nesecată de sirop și de iaurt!...
 Nu! Nu spune adevărul! Să n'asezi oglinda 'n față
 Slutului, că și-o va sparge! Din potrivă, mi-l răsfață,
 Zi-i că-i Făt-frumos, că altul mai cu nuri în lume nu-i,
 Iar de-i cocoșat povitul, „cocoșelule“ să-i spui!
 Numai astfel poți să intri 'n grațiile tuturora
 Și s'ai punga pururi plină ca să chefuluști la Flora!
 Unguri nu-s numai în țara lui Arpad. Orice norod
 Are Ungurii lui, care, pe un Vaida Voevod
 Il sfășiu și'l pun pe crucea de martir întotdeauna...
 Cazul Iorga-i din excepții. Cel ce-și puse semiluna
 Semn pe-a sale buletine, par'c'ar fi un „june turc“,
 Deși are drept deviză: „cele sfinte nu se spurcă“,
 Deși spune adevărul orișicînd și la oricine,—
 N'a pășit nimic. Din contra, vād că-i merge foarte bine...
 Azi e deputat! Firește, eu îi fac un compliment,
 Căci e-o rară cioară albă astăzi un independent!
 Dar, nu-mi plac independenții ce dă 'n Dumnezeu cu barda,
 Ci acei cu cumpătare ce nu poartă la gît sgarda
 Și aleg de la partide ce e rău și bine ce-i:
 Sper că deputatul Iorga o să fie dintr'acei,
 Nu din cei ce sistematic tuturor pe rînd ostil e,

Practicînd independența ca domnul Costică Mille.
 A 'njura pe toți și toate-i un program de om năuc;
 De-i independență asta, am să mă fac mameluc!...
 Dar, politicei acuma să-i pui punct. Sosi căldura
 Și 'ntăi chestie-arzătoare este vilegiatura.
 Toată lumea din orașe fuge par'că de tătari;
 Cei din urmă coate-rupte, militei funcționari
 Spre-a pleca la băi, la țară, își scontează mica leafă,
 Și, cînd se întorc, știu bine c'or să se scarpine 'n ceafă,
 Și un an or să plătească, cu privații și dureri,
 Doar o lună petrecută 'n problematice plăcări.
 Căci, zău, unde-i chillipirul să-ți lași patul de acasă
 Și tabieturile toate, și înbelșugata-ți masă,
 Ca să îți de urf noaptea ploșnițelor din vre-un han
 Și să dai doi lei pe-o fleică ce nu face nici un ban?
 Și 'ncai de s'ar duce snobii pentru aerul de munte,
 Spre a-și răcori 'n tufișuri de păduri trudită frunte,
 Spre-a uita între altele și alttea frumuseți
 Grijiile și prozaismul unei plicticoase vieți!...
 Ași! la naiba! Poker, baluri, „clopote“ la damicele:
 Ei, la munți, mai proasta viață duc ca noi în cafenele!
 ...Cel puțin, în cafenele, pe la București, mai faci
 Uneori literatură... Cu minorii săi ciraci,
 La o masă, Macedonsky, le citește o poemă
 Și, cînd a sffrșit asvirle, o solemnă anatemă
 Țării noastre idioate, ce consacră mari poeți
 P'un Coșbuc, p'un Eminescu, p'un Vlăhuță....— „Măi băeți!“
 Zice El către discipoli... „Iar Eu, geniu, cum vedeți,
 „Nu am încă pîn'acum măr-ar cincî statui în piață,
 „Stihurile-mi decadente încă 'n școli nu se învață,
 „Și—ce e mai grav, mai jalnic, ceea ce m'a desperat,—
 „Mișu Dragomajorescu mi-a furat pe Cincinat!“
La o altă masă, Chendi (Il cunoașteți... din „Furnica“)
 Naționalistul ruser editat de cătră „Ira“,
 Își citește un articol unui grup de vre-o trei pici
 Și, din cînd în cînd, el însuși:— „Vezi ce fin am fost aici?“
Ah, literatura noastră! Ce saladă de spanac!
 D'aș avea noroc ca S-hroeder, m'aș jura să nu mai fac!
 Dar, de oarece la pungă sînt uscat cum e o iască,
 Voiu urma să public cronici proaste 'n „Viața Romînească“.

George Ranetti.